

ADVIES VAN DE BEZWAARSCHRIFTENADVIESCOMMISSIE

Aan:	Belastingdienst/Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen
Betreft:	het bezwaarschrift van [REDACTED] [REDACTED]
Primair besluit:	26 maart 2021, kenmerk UHT-DC-IA
Ontvangst bezwaarschrift:	13 april 2021
Hoorzitting:	16 maart 2022
Overgedragen aan dienst:	10 mei 2022

Onderwerp van advies

Het door [REDACTED] (hierna: belanghebbende) ingediende bezwaarschrift is gericht tegen de door Belastingdienst/Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (hierna: UHT) genomen definitieve beschikking afwijzing compensatie kinderopvangtoeslag over 2014 en 2015.

Deze bezwaarschriftprocedure heeft alleen betrekking op de toekenning van de standaardvergoedingen volgens de Compensatieregeling en niet op de vergoeding van de werkelijke schade. Hiervoor is de procedure bij de Commissie Werkelijke Schade bestemd. Een eventuele beslissing naar aanleiding van het advies van die commissie is vatbaar voor bezwaar.

Procesverloop*Bestreden besluit*

De definitieve beschikking afwijzing compensatie kinderopvangtoeslag is van 26 maart 2021 en betreft de herbeoordeling van de kinderopvangtoeslag van 2014 en 2015.

Bezwaarschrift

Het bezwaarschrift is door belanghebbende ingediend en door UHT ontvangen op 13 april 2021. Een aanvulling door belanghebbende is op 28 april ontvangen.

Schriftelijke reactie

UHT heeft een schriftelijke reactie op 3 maart 2022 verstuurd en deze met drie stukken aangevuld op 15 maart 2022.

Hoorzitting

De hoorzitting is gehouden op woensdag 16 maart 2022.

Aanvullende schriftelijke reactie na de hoorzitting

UHT heeft een aanvullende schriftelijke reactie verstuurd op 30 maart 2022. Hierop heeft gemachtigde namens belanghebbende gereageerd op 13 april 2022.

Gronden van bezwaar

De gronden van bezwaar luiden – samengevat – als volgt:

1. In het kinderopvangtoeslagjaar 2014 is er sprake geweest van een fraudeonderzoek. Belanghebbende zag op enig moment in dat jaar een bedrag dat ze moest terugbetalen in haar belastingomgeving online. Drie dagen later was dit bedrag uit de online-omgeving verdwenen. Belanghebbende verwacht dat dit met het fraudeonderzoek Caledonië 1 te maken had. Ze is onterecht verdacht van fraude, vindt dat door de Belastingdienst vooringenomen is gehandeld en meent daardoor recht te hebben op compensatie.
2. Belanghebbende heeft op verzoek stukken verstuurd naar de Belastingdienst met betrekking tot het recht op kinderopvangtoeslag in 2014 en meent dat er sprake is van een brede uitvraag, gebaseerd op vooringenomenheid. De brief met verzoek om informatie met betrekking tot de kinderopvangtoeslag voor de jaren 2014 en 2015 bezit belanghebbende niet meer. Wel is de brief in 2019 met het verzoek om informatie voor de kinderopvangtoeslag over 2018 door belanghebbende verstrekt;
3. Als het dossier voor december 2020 juist was beoordeeld, had belanghebbende wel recht op compensatie gehad. De persoonlijk zaakbehandelaar heeft per Whatsapp aan belanghebbende meegedeeld dat anderen in haar situatie wel als gedupeerd zijn aangemerkt. Zij hadden per post de mededeling ontvangen dat kinderopvangtoeslag zou worden teruggevorderd, maar die terugvordering werd niet geëffectueerd. Belanghebbende doet een beroep op het gelijkheidsbeginsel.
4. Tijdens de hoorzitting wordt op het vertrouwensbeginsel een beroep gedaan niet alleen omdat belanghebbende in de online-omgeving had gezien dat zij een bedrag moest terug betalen, maar ook omdat ze van haar persoonlijk zaakbehandelaar had begrepen dat andere mensen in dezelfde onderzoeksgroep in dezelfde situatie wél recht op compensatie hadden.

Verweer

1. Niet elk fraudeonderzoek leidt tot compensatie. Om in aanmerking te komen voor compensatie dient ook sprake te zijn geweest van stopzetting van de kinderopvangtoeslag, en van een terugbetaling. In 2014 en 2015 is daar geen sprake van geweest. Een vereiste voor compensatie is dat tenminste een bedrag van € 1500,- teruggevorderd moet zijn. In de jaren 2014 en 2015 was echter geen sprake van stopzetting dan wel terugvordering. Er was geen sprake van vooringenomen handelen van de overheid. Daardoor is er geen recht op compensatie.
2. UHT heeft geen ingestuurde kinderopvanggegevens aangetroffen die gelinkt zijn aan een brede uitvraag. Over 2015 zijn helemaal geen bewijsstukken opgevraagd.
3. Na onderzoek is gebleken dat een terugvordering fictief is aangemaakt. Deze is drie dagen later hersteld en nooit geëffectueerd. Een en ander leidt er niet toe dat belanghebbende voor compensatie in aanmerking komt. Een vereiste voor compensatie is immers stopzetting of een correctiebesluit. Hiervan was geen sprake. Evenmin heeft belanghebbende ooit nadelige financiële

consequenties ondervonden van de zichtbaarheid online van de fictieve terugvordering. Belanghebbende kan geen beroep doen op het gelijkheidsbeginsel omdat er geen sprake is van een vergelijkbare situatie met een ouder die een 'stopbrief' heeft ontvangen.

4. De persoonlijk zaakbehandelaar heeft belanghebbende alleen geadviseerd om bezwaar in te stellen. De persoonlijk zaakbehandelaar heeft geen toezegging gedaan of de suggestie gewekt dat de ouder recht zou hebben op compensatie. Er is dus geen sprake geweest van bij belanghebbende gewekt vertrouwen.

Toepasselijke wet- en regelgeving

- Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb);
- Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir);
- Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken (hierna: Compensatieregeling), gedateerd:
 - o 6 december 2019, Staatscourant 9 december 2019, 66172;
 - o 20 mei 2020, Staatscourant 26 mei 2020, 28700;
 - o 28 augustus 2020, Staatscourant 7 september 2020, 45904;
- Besluit forfaitair bedrag en verruiming compensatieregeling (Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag), Staatscourant 19 maart 2021, 14691 (hierna: Catshuisregeling);

Ontvankelijkheid en algemene opmerkingen

Niet in geschil is dat het bezwaarschrift tijdig is ingediend en ontvangen en dat het ook overigens voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Overwegingen ten aanzien van de bezwaren en het bestreden besluit

De Commissie beoordeelt of UHT op goede gronden is gekomen tot haar beslissing om het verzoek van belanghebbende om compensatie of tegemoetkoming af te wijzen.

Het kabinet heeft in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag eind 2020 aanvullende maatregelen genomen met als doel gedupeerde ouders sneller recht te kunnen doen. Eén van die maatregelen betreft het uitkeren van een forfaitair bedrag van € 30.000,- aan alle gedupeerde ouders die een verzoek voor herstel hebben ingediend, indien het verzoek wordt gehonoreerd.

Vooruitlopend op de vaststelling van wetgeving is het Besluit forfaitair bedrag en verruiming compensatieregeling (Catshuisregeling) tot stand gekomen (besluit van 18 maart 2021, Staatscourant 2021.14691, gewijzigd bij besluit van 31 mei 2021, Staatscourant 2021.28304). Op grond van de Catshuisregeling komen ouders die bij de Belastingdienst/Toeslagen een verzoek hebben ingediend of nog gaan indienen voor compensatie of tegemoetkoming op grond van (een van) de herstelregelingen, in aanmerking voor een forfaitair bedrag van € 30.000,- als zij in enig jaar voldoen aan de in de desbetreffende herstelregeling genoemde voorwaarden (artikel 2.1 Catshuisregeling).

Voor het beoordelen van de vraag of een ouder in aanmerking komt voor toekenning van het bedrag van € 30.000,- is voorzien in het uitvoeren van een zogenaamde lichte toets.

Na deze lichte toets kan een integrale beoordeling op grond van de herstelregelingen volgen.

De Commissie van Wijzen beoordeelt de juistheid van de voorgenomen beschikking dat in een individueel geval een compensatie op grond van de Compensatieregeling geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd (artikel 3 lid 2 onder c van de Instellingsregeling Commissie van onafhankelijke deskundigen hersteloperatie toeslagen). Beoordeeld wordt of in de desbetreffende zaak is gehandeld met institutionele vooringenomenheid. Ook adviseert de Commissie van Wijzen over situaties die zo ernstig zijn dat er dringend extra hulp nodig is via de vangnetregeling van artikel 49 a Awir voor bijzonder schrijnende gevallen.

Voringenomen handelen van de overheid

Uit de stukken van deze zaak blijkt dat een fraudeonderzoek, onder de naam Caledonië, heeft plaatsgevonden. Er is naar aanleiding van dat onderzoek van belanghebbende geen kinderopvangtoeslag over 2014 of 2015 teruggevorderd. Ook is er niet verrekend met andere toeslagen, naar aanleiding van dit onderzoek. Belanghebbende heeft dus geen financieel nadeel ondervonden van dit onderzoek. Op grond van de Catshuisregeling is voor compensatie vereist dat tenminste een bedrag van € 1500,- is teruggevorderd. Hiervan is geen sprake. De Commissie van Wijzen heeft dan ook geoordeeld dat voor het toeslagjaar 2014 geen sprake is geweest van institutioneel voringenomen handelen. Op grond van deze gegevens komt de Commissie tot hetzelfde oordeel.

Brede uitvraag en voringenomen handelen

De Commissie heeft kennisgenomen van correspondentie met de Belastingdienst. Daaruit valt niet af te leiden dat vragen werden gesteld op grond van voringenomenheid jegens belanghebbende. Belanghebbende geeft aan dat zij nadeel heeft geleden omdat haar ieder jaar om bewijsstukken wordt gevraagd. Belanghebbende heeft in dat kader brieven van de Belastingdienst overgelegd waarin van haar informatie wordt gevraagd over 2018 en 2019. De Commissie is van mening dat het daarbij gaat om een standaardcontrole op de juistheid van de verstrekte kinderopvangtoeslagen. De Commissie komt dan ook tot de conclusie dat het handelen van de Belastingdienst jegens belanghebbende niet getuigt van institutionele voringenomenheid.

Gelijkheidsbeginsel

Tijdens de hoorzitting heeft de Commissie vragen gesteld. Er is in het aanvullend verweer door UHT geen antwoord gegeven op de vraag of er vergelijkbare gevallen zijn geweest, waarin compensatie is toegekend nadat een vooraankondiging is gedaan, zij het dan niet alleen digitaal zichtbaar, maar ook per post; in hoeverre werden die ouders geacht te zijn benadeeld en of ze zijn gecompenseerd.

Op zichzelf onderschrijft de Commissie de opvatting van UHT dat het geval van belanghebbende niet gelijk kan worden gesteld met het geval van een ouder bij wie daadwerkelijk terugvordering van kinderopvangtoeslag heeft plaatsgevonden. Belanghebbende stelt echter onderbouwd dat ouders die een vooraankondiging per post hadden ontvangen dat van hen kinderopvangtoeslag zou worden teruggevorderd, wel zijn gecompenseerd hoewel de terugvordering niet werd geëffectueerd. De Commissie is van mening dat het geval van belanghebbende wel vergelijkbaar is met laatstbedoelde gevallen. De omstandigheid dat in die gevallen de melding van terugvordering per post

kwam en niet digitaal, levert voor de toepassing van het gelijkheidsbeginsel geen relevant verschil op.

De Commissie adviseert dan ook om ook in het geval van belanghebbende tot compensatie te komen indien andere ouders op basis van een (eveneens) niet geëffectueerde vooraankondiging van terugvordering van kinderopvangtoeslag (maar dan) per post, zijn gecompenseerd.

Vertrouwensbeginsel

Voor de Commissie is niet komen vast te staan dat de persoonlijk zaakbehandelaar meer heeft gedaan en/of gezegd dan te adviseren om bezwaar te maken. Daarmee heeft de persoonlijk zaakbehandelaar niet het te beschermen vertrouwen gewekt dat belanghebbende recht op compensatie heeft. Ook het in een voor belanghebbende toegankelijke digitale omgeving verschenen bericht dat van haar kinderopvangtoeslag zou worden teruggevorderd, aan welke mededeling geen gevolg werd gegeven, kan niet via het vertrouwensbeginsel ertoe leiden dat zij moet worden gelijkgesteld met een ouder van wie die toeslag daadwerkelijk werd teruggevorderd.

2015

Het toeslagjaar 2015 is door UHT niet in het onderzoek meegenomen omdat er volgens UHT geen bewijsstukken bij belanghebbende zijn opgevraagd. Belanghebbende betwist dit echter. Alsdan is het aangewezen om de Commissie van Wijzen te raadplegen. De Commissie adviseert dat alsnog te doen.

De Commissie is van mening dat het bezwaar gedeeltelijk gegrond is zodat een proceskostenvergoeding dient te worden toegekend voor aanwezigheid op de hoorzitting en het reageren op de aanvullende schriftelijke reactie: 2 procespunten met een wegingsfactor 2.

Samenvatting en advies

De Commissie adviseert UHT om het bezwaar gedeeltelijk gegrond te verklaren en om

- te onderzoeken of er gevallen zijn waarbij een niet geëffectueerde vooraankondiging per post leidde tot compensatie en, indien dat het geval is, ook belanghebbende te compenseren;
- aan de Commissie van Wijzen het toeslagjaar 2015 ter beoordeling voor te leggen;
- een proceskostenvergoeding toe te kennen op basis van 2 procespunten met een wegingsfactor 2, tegen het geldende hoogste tarief.

De secretaris,

De voorzitter,

